

[Lorentzen.]

vanskeligt ved at komme ud af partiet, uden at det kan blive anset for en yderligere fjendtlig handling. Selvom lovforslaget, som det var forelagt, allerede, i modsætning til flertallet i det justitsministerielle udvalg, havde indsnævret det strafbare medlemskab til aktiv deltagelse i et sådant parti- eller organisationsarbejde, er vi dog enige om, at dette kriterium er for usikkert til alene at danne grundlag for straf.

Ændringsforslag nr. 10 går nærmest ud på en omskrivning af § 103, stk. 3, og formålet har været at give lovforslaget en kortere form uden væsentlig ændring i indholdet.

Om § 103 iøvrigt skal jeg kun sige, at den gør ikke forsøg på at opregne alle de handlinger, der er strafbare, men nævner kun en del typiske tilfælde, som er i frisk erindring fra den sidste verdenskrig.

Til § 104 skal jeg ikke knytte kommentarer.

§ 105 vedrører den såkaldte værnemager, altså den, der på utilbørlig vis skaffer sig profit ved økonomisk samkvem med fjenden. Der er til denne paragraf stillet ændringsforslag nr. 11, hvorefter ordene i stk. 2: „eller en væsentlig økonomisk interesse“, udgår. Man har været bange for, at den kapitalejer, der ikke har været aktiv i samarbejdet med fjenden eller besættelsesmagten, skulle kunne straffes, således som ordene lød. Den ændring, der er foreslået, svarer også til praksis efter den såkaldte værnemagerlov, idet ingen dom har tillagt det selvstændig betydning, at vedkommende har haft en væsentlig økonomisk interesse uden at have været aktiv i samarbejdet eller i ledelsen af samarbejdet med besættelsesmagten.

Ved ændringsforslag nr. 12 til samme paragrafs stk. 3 har man ment at burde følge landsdommer Lucas' formulering, der understreger virksomhedens betydning for den fjendtlige krigs- eller besættelsesmagt som et moment, der må tillægges stor vægt ved afgørelsen af, om samarbejdet må anses for utilbørligt. Iøvrigt har udvalget ikke ment, at loven bør opstille nærmere vejledning for, hvornår der foreligger et utilbørligt samarbejde, idet der formentlig i domstolens praksis vedrørende værnemagerloven er givet en fortolkning heraf, og denne fortolkning bør blive stående.

Ved ændringsforslag nr. 13 foreslås stk. 4 i § 105 slettet. Det, der slettes, er: „Er virksomheden foregået, medens egentlige krigshandlinger fandt sted på dansk område, kan straffen stige til fængsel i 12 år.“ Man har skønnet, at det var for usikkert et område.

Til §§ 106 og 107 skal jeg ikke gøre bemærkninger; der er ikke stillet ændringsforslag til dem.

§§ 108 og 109 er de såkaldte spionageparagraffer. De allerede omtalte ord „eller under truende udsigt dertil“ foreslås strøget, men strafferammerne i spionagebestemmelserne § 108, stk. 1, og § 109, stk. 2, foreslås efter ændringsforslagene nr. 14 og nr. 17 forhøjet henholdsvis fra 12 til 16 år og fra 10 til 12 år under hensyn til den øgede fare ved spionage og, for så vidt angår § 108, stk. 1, også af de grunde, som udvalget har anført vedrørende § 102.

Spørgsmålet om dødsstraf for spionage i de grovere tilfælde har været rejst. Udvalget har ikke ønsket at medvirke til forslag herom, bl. a. fordi der efter den militære straffelov i tilfælde af krig er dødsstraf for spionage på det militære operationsfelt.

§ 110 har reelt samme indhold som den gældende straffelovs § 103, stk. 1, nr. 1, jfr. stk. 2. § 110 a har samme indhold som den gældende straffelovs § 103, stk. 1, nr. 2, bortset fra strafferammerne. § 110 b har i det væsentlige samme indhold som den gældende § 104, nr. 1 og 2. Nyt er forbudet imod at benytte fotografiske apparater i luftfartøjer. Det kan iøvrigt allerede forbydes i medfør af bekendtgørelse nr. 151 af 6. august 1937, men regler herom er ikke udfærdiget, og der kan iøvrigt dispenseres fra forbudet.

Til § 110 b, nr. 1, er der stillet et ændringsforslag, nr. 18, hvorefter der indføres efter „depoter“: „, enheder, våben, materiel“. Det er sket efter den militære sagkundskabs henstilling.

§ 110 c er enslydende med gældende § 106, og § 110 d har væsentligt det samme indhold som gældende § 104, nr. 3. § 110 e er enslydende med gældende § 107, og § 110 f er enslydende med gældende § 108, stk. 1, bortset fra strafferammerne.

§ 110 g omhandler, hvem der har påtalemyndighed i disse sager, og den fastslår i lighed med gældende ret, at det har justitsministeren, og at der ikke kan rejses tiltale uden efter justitsministerens påbud. Der var i lovforslaget et stk. 2, sålydende:

„Det kan ved kongelig anordning bestemmes, at beslutninger om tiltale i det i anordningen fastsatte omfang kan henlægges til rigsadvokaten.“

Det har man ønsket strøget, således at nu kun stk. 1 består, og det er klart, at det er ud fra den betragtning, at der derved kommer til at foreligge mulighed for en vis parlamentarisk kontrol med tiltalerejsning i disse sager.